

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 105

Wrocław, środa / czwartek 8/9 maja 1946 roku

Cena 2 złote

Zwycięstwo!

Dnia 1. 5. 45 w czasie, gdy na całym świecie proletariats demonstrował niezmogłą siłę i wolę zwycięstwa nad zniechęconym faszyzmem, Armia Czerwona oraz bohaterские dywizje Wojska Polskiego w żelaznych kleszczach dławily resztki oporu otoczonych w stolicy Niemiec oddziałów hitlerowskich. W tym samym czasie dogorywał arcybrodniarz, krwiożerczy kat — Hitler.

Dnia 2 maja padł Berlin. Na murach stolicy wstępnictwa i barbarzyństwa zawisły sztandary radzieckie i polskie. Żołnierze polscy i narodów sowieckich zbratani wspólnie przelana krew w walce o najświętsze ideały święcili swój wielki tryumf.

Na froncie zachodnim kapitulowała wobec marszałka Aleksandra milionowa armia niemiecka we Włoszech i Austrii. Tym samym nastąpił krach niemieckiej obrony na południu, które miało być ostatnim bastionem hitlerizmu. Sławna kampania, rozpoczęta 10 lipca lądowaniem na Sycylii dobiegała zwycięskiego końca.

Dnia 3 maja Armia Czerwona kontynuując natarcie na północ i zachód od Berlina połączyła się nad Łabą i Bałtykiem z operującymi w tym samym rejonie wojskami Sprzymierzonych. Po załamaniu się oporu niemieckiego na południu przysła kolej na północ. Olbrzymi kocioł w Niemczech północnych przestał istnieć. Hamburg oddano bez wystrzału. Sprzymierzeni wzięli do niewoli tego dnia ponad pół miliona żołnierzy.

Dnia 4 maja na zachodzie topnieją w błyskawiczny sposób siły niemieckie. Kapitulują armie okupujące Holandię, Danię i wyspy Fryzyjskie oraz dywizje zgrupowane w Niemczech północno-zachodnich. Na południu trwa gigantyczny marsz wojsk Sprzymierzonych w głąb Austrii i Czechosłowacji.

Armia Czerwona przeprowadza likwidację otoczonych sił nieprzyjacielskich oraz posuwa się wzdłuż wybrzeża Bałtyku.

Dnia 5 maja trwa niepowstrzymany marsz armii Sprzymierzonych. Raz po raz nadchodzą meldunki o zdobyciu ważnych i znanych miejscowości. Godziny Niemiec są już policzone. Patrioci czescy chwycili za broń, trwają zacięte walki uliczne.

Armia Czerwona poczyniła znaczne postępy w Czechosłowacji. Wyspa Rugia została w całości opanowana przez wojska radzieckie.

Dnia 6 maja w Norwegii Niemcy masowo poddają się Szwedom i są kierowani do tamtejszych obozów dla internowanych. Wybrzeże Bałtyku jest całe już niemal w rękach Sprzymierzonych bądź Armii Czerwonej. W Pradze szaleją ogromne walki. Osiemnaście dywizji amerykańskich prze niepowstrzymanie na stolicę Czech.

Dnia 7 maja Armia Czerwona w wyniku długotrwałego oblężenia zdobyła ostatecznie Wrocław. Bronią się już tylko poszczególne grupy niemieckie, nie ma jednak mowy o jakimś zorganizowanym oporze.

Następca Hitlera admirał Doenitz wydaje znamieny rozkaz do floty morskiej zaprzestania walk. Jednocześnie rząd Czechosłowacji złożył oświadczenie, w którym stwierdza, że oddziały niemieckie na terytorium Czechosłowacji, które nie złożą natychmiast broń, znajdą się poza nawiasem prawa. Jest to zapowiedź zbliżającego się końca.

Dnia 8 maja—kapitulacja. O godz. 2-ej minut 41 nad ranem w kwaterze głównej generała Eisenhowera, gen. Jodl, występujący w imieniu niemieckiego sztabu generalnego i rządu admirała Doenitza podpisał akt bezwarunkowej kapitulacji wszystkich niemieckich sił zbrojnych lądowych, morskich i powietrznych wobec ekspedycyjnych sił sprzymierzonych i dowództwa naczelnego wojsk radzieckich.

Dnia 9 maja o godzinie 24,01 na wszystkich frontach ogień przerwano. Wojna skończyła się kompletnym pogromem nowoczesnych barbarzyńców. Armie Sprzymierzonych przejmują do niewoli niekończące się kolony hitlerowców.

W Berlinie marsz Żukow i marszałek lotnictwa Tedder przyjmują od przedstawicieli naczelnego dowództwa niemieckiego akt kapitulacyjny.

ZWYCIĘSTWO!!!

Po raz ostatni zawyły syreny, budzące ze snu w ciągu tylu lat mieszkańców miast europejskich w chwilach niebezpieczeństwa i grozy, wywołujące wśród przerażonych kobiet i dzieci trwogę i strach, zwiastując śmierć i zniszczenie. Po tych syrenach nie usłyszeliśmy już huku bomb, obracających w perzynę długoletni dorobek rąk ludzkich, powietrzem nie wstrząsał warkot samolotów niszczycielskich, siejących ogień i żelazo. Przerazające w ciszy nocej dźwięki syren brzmiały jakoś inaczej — nie tak złowieszco — **zwiastowały udręczonej ludzkości pokój**, od dawna u-

pragniony i oczekiwany przez wszystkie ludy europejskie, a w szczególności przez Polskę, skazaną przez hitlerowskich morderców na zagładę. Na znak zwycięstwa i tryumfu Demokracji nad hitlerowskim bandytyzmem zagrzmiały strzały, które w umęczonych sercach ludzkich wywoływały uczucia radości i otuchy. Skończyło się panowanie zbrodniczego reżimu, brutalnej przemocy siły nad jakimkolwiek prawem ludzkim.

Na wieść o kapitulacji biely faszyzmskiej wyległy na ulice miast tysiące ludzi. W radosnym podnieceniu porzucili robotniczy pracę i tak jak stali przy warsztatach i maszynach, w roboczych ubraniach, pomaszerali przez ulice, by dać wyraz swej wielkiej radości.

Prawie pięć i pół roku oczekiwaliśmy na ten Wielki Dzień. Szalała na świecie okropna pożoga wojenna, posiana przez nieodpowiedzialnych władców hitlerowskich niszczących wszystko co najcenniejsze. Najlepsi synowie Polski ginęli po więzieniach i obozach koncentracyjnych, pozostawiali na „wolności“ wepchnięto w niewolnicze jarzmo pracy, skazując na powolną, lecz całkowitą zagładę. Cały świat należeć miał do zwycięskich Teutonów.

Przeżyliśmy ciężkie dni, lata grozy i rozpacz. Jednakże wiara w sprawiedliwość dziejową, w ostateczny tryumf dobra nad złem, nie opuściła nas nigdy i nie pozwoliła na

załamanie się naszego patriotycznego ducha. **Wiedzieliśmy, że dzień ten przyjdzie, że przyjść musi.** Po okresie tryumfów i zwycięstw armii hitlerowskiej nad napadniętymi państwami nastąpił po latach cierpień i milionowych ofiar zasadniczy zwrot.

Zjednoczone narody sprzymierzonych państw demokratycznych dzięki olbrzymiemu wysiłkowi, mogły stać się „niezwyciężonym“ — jak się chętnie — zbirom hitlerowskim i poprzez Stalingrad, Afrykę, Sycylię i Normandię, zbliżał się powoli lecz nieustannie dzień Wyzwolenia. Dzień bezwarunkowej kapitulacji.

Za zbrodnie niespotykane w historii świata, popełnione na milionach niewinnych, za katownie i krematoria Majdanka, Oświęcimia i Dachau, za miliony ofiar, za krew i łzy milionów matek i dzieci — musiał nastąpić obrachunek! Sprawiedliwości dziejowej musiało się stać zadość.

Przywódcy — sprawcy tylu niesłychanych zbrodni, znaleźli się w niewoli wojsk sprzymierzonych, Fiszler i Greiser w polskim więzieniu w Mokotowie, by zdać rachunek przed sądem za wszystkie swe występki i ponieść zasłużoną karę.

Byli między nimi tacy, którzy sami już sobie wymierzili sprawiedliwość, popełniając tchórzliwe samobójstwo.

Dzień 9 maja przejdzie na wieki do historii.

Maksymilian Drzymulski.

Brak porozumienia

PARYŻ. (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym o godzinie 11 rano odbyło się ponowne informacyjne posiedzenie czterech ministrów spraw zagranicznych. Prowadzono w dalszym ciągu ożywioną dyskusję w sprawie granicy włosko-jugosłowiańskiej. Korespondenci pism stwierdzają, że porozumienia nie osiągnięto, na skutek

czego sprawa traktatu z Włochami prawdopodobnie zostanie przesunięta na dalszy termin, a ministrowie rozpoczęli debaty nad traktatami z Rumunią, Bułgarią i Finlandią.

Korespondenci wskazują również na ożywioną w dniu wczorajszym działalność dyplomatów włoskich i greckich.

Referendum we Francji

PARYŻ. (Obsł. wł.). Wynik głosowania ludowego we Francji zgotował całemu światu politycznemu niespodziankę. Ogólna opinia przypuszczała, że zwolennicy nowej konstytucji osiągną nieznaczną większość, a tym czasem głosowanie wykazało, że większość zdobyli przeciwnicy konstytucji.

Oficjalne wyniki głosowania wskazują na to, że odpowiedzi „tak“ udzieliło 9 milionów 280 tysięcy osób, a odpowiedzi „nie“ 10 milionów 450 tysięcy osób.

W związku z powyższym we Francji będą obecnie przeprowadzone nowe wybory do parlamentu, które zostały wyznaczone na dzień 2 czerwca r. Nowy parlament podejmie nowe prace nad ustaleniem nowej konstytucji.

Dymisja premiera Japonii

TOKIO. (Obsł. wł.). Premier rządu japońskiego podał się do dymisji.

Nie szcędźmy ofiar na rzecz Polskiego Związku Zachodniego!

Eksplzja w Norymberdze

NORYMBERGA. (Obsl. wł.). Pod Norymbergą nastąpiła olbrzymia eksplozja składu amunicji. W obrębie kilkunastu kilometrów widoczne były duże słupy ognia. Wybuch trwał 6 godzin przyczyn wyleciało w powietrze 1500 ton amunicji. Cała ta amunicja została zdobyta na nieprzyjaciela. W składach tych znajdowały się również pociski V2. Resztki składow amunicji, zajmujące przestrzeń 2 m² kwadratowych dopalają się. Władze amerykańskie zmobilizowały kilkanaście tysięcy Niemców, używając ich do gaszenia pożaru.

Trybunał Międzynarodowy w Norymberdze został pozbawiony przez wybuch wszystkich szyb. Mieszkańcy okolicznych wiosek musieli szukać schronienia przed odłamkami wybuchających granatów, rozpalonymi główniami itp.

Przestępcy wojenni

TOKIO. (Obsl. wł.). Na rozprawie przeciwko japońskim przestępcom wojennym wszyscy oskarżeni do winy nie przyznali się. Trybunał postanowił odroczyć rozprawę do dnia 3

Anglicy zmniejszają siły okupacyjne

HANOWER (ZAP). Angielskie władze okupacyjne przygotowują się do zmniejszenia liczby wojsk oraz funkcjonariuszy cywilnych w brytyjskiej strefie okupacyjnej o 1/3. Już obecnie przygotowuje się odpowiednich urzędników, którzy wejdą na miejsce brytyjskich.

Sensacyjne aresztowanie

PARYŻ. (Obsl. wł.). Szef wywiadu francuskiego i 50 jego współpracowników zostało zaarrestowanych. Wiadomość o fakcie aresztowania wzbudziła olbrzymią sensację. Komunikat

Przeciw odłączeniu Nadrenii i Ruhry od Niemiec

BERLIN (ZAP). Duże zadowolenie wśród Niemców wywołała wiadomość, że konferencja premierów brytyjskich państw dominialnych wypowiedziała się przeciw oddzieleniu Nadrenii i Zagłębia Ruhry od Niemiec. Oświadczeniem premierów, że należy poczynić wszystkie kroki, aże-

Kończy się brytyjska pszenica

BERLIN (ZAP). Jeden z wyższych oficerów angielskich wobec przedstawicieli czterech mocarstw okupacyjnych omówił sprawę żywienia Niemców w strefie brytyjskiej. Niskie ramię żywnościowe (1.000 kalorii dziennie) wkrótce przestaną być realne wobec kończenia się wszystkich

Stały przedstawiciel Łużyc

WARSZAWA (SAP). W dniu 30.4. przybył do Polski przedstawiciel dyplomatyczny Serbsko-Łużyckiej Rady Narodowej w Budziszynie, Paweł Cyż, brat znanego publicysty i działacza narodowego serbsko-łużyckiego J. Cyża.

Dyplomata Łużycki urodził się 5 maja 1911 r. w Żuricy pod Budziszynem. Uniwersytet ukończył w Królewcu, gdzie zetknął się ze studentami-Polakami i nawiązał z nimi bliższą łączność. Po ukończeniu studiów pracował nawet w Związku Polaków w Olsztynie.

W czasie wojny był więźniem obozu Oranienburgu — skazany przez Niemców na śmierć w dniu 20-ym

Aczkolwiek pierwotnie przypuszczano, że wybuch ten powstał na skutek sabotażu ze strony Niemców, obecnie władze skłonne są przypuszczać, że eksplozja nastąpiła na skutek wielkiego upału.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności ofiar w ludziach nie ma. 2 osoby zostały lekko ranne.

W sprawie abdykacji

RZYM. (Obsl. wł.). Wiadomość o abdykacji króla Włoch okazała się nieprawdziwa. Wprawdzie król nie zrzekł się swego projektu abdykacyjnego, lecz termin podpisania aktu abdykacji nie został jeszcze ustalony. Jak donosi agencja AFP wielki wiec monarchistyczny, w którym wzięło udział około 20.000 osób, zakończył

czerwcą r. aby dać oskarżonym możliwość dokładniejszego zapoznania się z materiałem dowodowym i odpowiedniego przygotowania się do obrony.

Rozbicie bandy „Burego”

WYSOKIE MAZOWIECKIE (SAP). Dnia 28 kwietnia banda z lasu rozbiła 3 samochody, należące do Starostwa oraz napadła na nieliczną grupę Milicji, zabijając kilku milicjantów. Zaalarmowane o pobycie bandy Wojska Bezpieczeństwa Wewnętrznego województwa białostockiego na-

ty półurzędowe potwierdzają fakt aresztowania zaznaczając jednocześnie, że nie ma ono podkładu politycznego. Komunikatu oficjalnego w tej sprawie jeszcze nie wydano.

by Niemcom uniemożliwić powrót do siły militarnej, Niemcy zdają się nie przejmować.

Brytyjski minister spraw zagranicznych wręczył w Paryżu francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych propozycję swego rządu co do przyszłych losów Zagłębia Ruhry.

rezerw pszenicy angielskiej. Anglicy proponują, ażeby zrównać przydziały żywnościowe we wszystkich czterech strefach i w ten sposób uzyskać środki żywnościowe dla strefy brytyjskiej. Podano też do wiadomości, że stan zdrowia ludności niemieckiej w strefie brytyjskiej znacznie się pogorszył.

HITLER podarował fałszywy obraz

NORYMBERGA (ZAP). Specjalne światło na stosunki wśród „wodzów niemieckich” rzuca następujący drobny szczegół. Otóż Schacht, który jako by nie cieszył się sympatią Hitlera, nigdy nie otrzymał od niego żadnych

Niemcy protestują

BERLIN (ZAP). Prezydium berlińskich Związków Zawodowych wystosowało do Sojuszniczej Komisji Kontrolnej memoriał, żądający by nie oddawano Polsce pod „kontrolę” dalszych terenów na zachód od Szczecina i wyspy Uznam.

Jak donosi radio Baden-Baden kierownicy nowej partii zjednoczonej SED, komunisty Pieck i socjali-

sta Grothewohl, zwrócili się do dowódcy radzieckich wojsk okupacyjnych z zapytaniem, jakie stanowisko zajmie Rosja w odniesieniu do polskich żądań dotyczących terenów na zachód od ujścia Odry i wyspy Uznam. Generał Sokołowski odpowiedział interpelantom, że władze sowieckie odnoszą się z sympatią do żądań Polski.

Wybory w strefie brytyjskiej

HAMBURG (ZAP). W brytyjskiej strefie okupacyjnej odbędą się wybory do rad gminnych w dniu 15 września, a w październiku do rad powiatowych.

Atak histerycznego śmiechu

TOKIO (SAP). Dr Sumei Okawa jeden z głównych japońskich przestępców wojennych, który w piątek 3 bm. stanął przed międzynarodowym trybunałem wojennym, został w sobotę rano przewieziony z więzienia do szpitala.

W związku z nienaturalnym atakiem histerycznego śmiechu jaki ogarnął go w ciągu wczorajszej rozprawy, ma on pozostać dłuższy czas pod obserwacją lekarską. Okawa wybuchł histerycznym śmiechem, gdy uzbrowiona straż wsadzała go rano do auta.

W dniu rozpoczęcia rozprawy, Okawa zalewał się łzami na sali sądowej w czasie czytania aktu oskarżenia.

Odnalezienie zwłok polskiej aktorki

WARSZAWA (SAP). W dniu 4 bm. po 14-miesięcznych poszukiwaniach, odnaleziono na terenie parku Dreszera w Mokotowie zwłoki śp. Marii Przybyłko-Potockiej.

Znakomita polska aktorka, nie zrównana mistrzyni dialogu, zapisała złotymi zgłoskami w dziejach sceny polskiej — śp. Przybyłko-Potocka przeżywała w okresie powstania w dzielnicy Mokotów. W momencie wybuchu pocisku, t.zw. „krowy”, wyrwane siłą eksplozji drzwi uderzyły artystkę w głowę. Ciężko ranną przeniesiono do sąsiedniego szpitala wojskowego, gdzie wkrótce zmarła.

Odnalezione obecnie zwłoki zachowały się dość dobrze. Dowodem tożsamości zmarłej były pantofle i sweter, w których została pochowana, a które rozpoznali Jej bliscy, asystujący przy ekshumacji.

Szczątki złożono do metalowej trumny i przewieziono do katakumb na Powązkach.

Data uroczystego pogrzebu artystki nie została jeszcze ustalona.

„Die Fahne hoch...”

PRAGA (ZAP). Z Hulczyna donoszą, że po kilkakrotnych próbach niemieckich namalowania swastyki na płotach, murach itp., organy bezpieczeństwa aresztowały dwóch robotników niemieckich, którzy w drodze do kościoła śpiewali głośno „Die Fahne hoch...”. W areszcie tłumaczyli się nietrzeźwością. Nie wiele im to jed-

nak pomoże, tym więcej, że przy rewizji domowej znaleziono broń małokalibrową oraz amunicję karabinową. W najlepszym dla nich wypadku zostaną wysiedleni do Niemiec.

Zboże argentyńskie dla EUROPY

NOWY JORK. (FA). Prezydent Argentyny dr Peron powiadomił zarząd UNRRA, że w ciągu maja Argentyna dostarczy do Europy pół miliona ton zboża. Jest to b. poważna ilość, która przyczyni się do częściowego zaspokojenia potrzeb Europy.

Pieśń zwycięstwa

(9 maja 1946 r.)

Czy słyszałeś, POLAKU, wspaniałą tę pieśń,
Co dziś armat gardziele nam grały?...
Był to salut WALECZNYM!... Hołd dla NICH i cześć!...
Był to hymn i ZWYCIĘSTWA i CHWAŁY!...

Polski Śląsk, polska Gdynia i polski jest Gdańsk,
Ziemie Piastów są znów przy MACIERZY...
Z dumnym czołem, Polaku, na „BACZNOŚĆ“ dziś stań —
Uczcij wyczyn POLSKIEGO ŻOŁNIERZA!...

Wróg się pastwił nad nami i znęcał jak mógł —
Polskę zniszczyć miał tylko na celu...
A dziś właśnie u JEJ, zwyciężony, legł nóg,
Jak ten smok legendarny z Wawelu!...

Każdy kłós naszych niw, każdy kwiat naszych łąk
Okupiliśmy potem swym krwawym...
Ku ZWYCIĘSTWU nas wiódł drogą trudów, i mąk —
Więc dziś szczyć się NIM mamy prawo!...

W pruską butę uderzył... i zgniół — POLSKI CZOLGI!...
Polski ułan straż trzyma nad morzem...
W dziejach POLSKI powtarza się znów... PRUSKI HOŁD...
W glorii sławy znów łni BIAŁY ORZEL!...

Niech z gardzieli działowych wyrwa się pieśń,
Pieśń wspaniała ZWYCIĘSTWA i SŁAWY!...
Niech ten salut WALECZNYM, hołd dla NICH i cześć,
Ruinami zatrząśnie Warszawy!

Niechaj echo salutu dobiegnie i tam,
Gdzie nie znają POLSKIEGO ŻOŁNIERZA...
Zrozumieją nareszcie, gdzie PRAWDA, gdzie KŁAM,
Niech, jak my, w WOLNĄ POLSKĘ uwierzą!...

por. Gruszecki.

Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju
to prosta droga do jaśniejszego jutra Polski!

3)

Symbol potęgi wiedzy i rozwoju uczelni

Ku upamiętnieniu podniesienia z gruzów gmachu Państwowego Liceum i Gimnazjum Mechanicznego i Gimnazjum Elektrycznego we Włocławku, którego budowa rozpoczęta była w 1920 a ukończona w 1924 roku, gdzie młodzież polska od 1920 do sierpnia 1939 r. pobierała nauki techniczne; tu, gdzie w czasie okupacji w latach 1939 — 1945 panował się największy wróg Polski, a w chwili ucieczki spalił i zburzył wnętrze szkolnego budynku warsztatowego, aby na gruzach spaleniska nie powstało nigdy siedliśko wiedzy polskiej; tu, wbrew nikczemnym zamiarom wroga, już w lutym 1945 roku inżynier Witold Statkiewicz podjął się w trudnych warunkach wzniesienia normalnego życia szkolnego; zorganizował Państwowe Gimnazjum Mechaniczne powołując na polecenie Kuratora Okręgu Szkolnego Pomorskiego Dra Czesława Skopowskiego personel nauczycielski i młodzież do pracy ciężkiej, podstawowej nad wskrzeszeniem umęczonego ducha i myśli polskiej; w październiku 1945 r. rozszerza zakres nauki przez skompletowanie Państwowego Liceum Mechanicznego i Gimnazjum Elektrycznego.

Gdy liczba uczącej się młodzieży w Państwowym Liceum i Gimnazjum Mechanicznym i Gimnazjum Elektrycznym wynosi 480; staraniem i ofiarnością Koła Rodziców przy Państwowym Liceum i Gimnazjum Mechanicznym i Gimn. Elektrycznym został ufundowany sztandar szkolny, poświęcony w Bazylice Katedralnej Włocławskiej przez Jego Ekscelencję Biskupa Dra Karola Radońskiego.

Rodzicami Chrzestnymi byli: Zofia Ślósarska Dyrektorka Państwowego Liceum i Gimnazjum im. Marii Konopnickiej we Włocławku, Starościna Bronisława Kubska, Prof. Anna Mir-

ska. Prof. Mgr. Joanna Strońska, Zofia Lassotowa, Kazimiera Radziejowska, Prof. Politechniki inż. Henryk Karpiński, Kazimierz Tatar-Zagórski. Dyrektor Naczelny Włocławskiej Fabryki Celulozy i Papieru, Stefan Falkowski—Dyrektor Zjednoczonych Fabryk Cykorii „Bohm i Gleba“ we Włocławku, Henryk Olszewski,—Ławnik Miejski, Władysław Hibner,—Starszy Cechu Ślusarzy i Franciszek Szymkowski.

W obecności dostojników Kościoła Rzymsko-Katolickiego i Ministerstwa Oświaty, Władz Szkolnych, Państwowych, Wojska Samorządu, Dyrektorów Miejscowych Szkół Średnich, Przedstawicieli Przemysłu, Banków Rzemiosła i Kupiectwa, Rady Zw. Zawodowych, Prasy, Stowarzyszeń i Instytucji Społecznych oraz grona Rodzicielskiego Sztandar z hasłem „Bóg, Honor i Ojczyzna“ wręczony został pocztowi Sztandarowemu w osobach: Zygmunta Nagórskiego, Stanisława Kosarzewskiego, uczniów kl. I Liceum, Stefana Duńca i Juliana Gurońskiego — uczniów kl. II Gimnazjum Elektrycznego.

Następnie prof. Derdzikowski powiedział: „Ku upamiętnieniu dziesięcioletniej uroczystości, uprzejmie proszę Jego Ekscelencję, przedstawicieli władz szkolnych, państwowych, wojska, samorządowych, Rady Zw. Zaw. i wszystkich dostojnych gości o łaskawe składanie gwoździ i wpisanie się do księgi pamiątkowej“.

Złożyli gwoździe i wpisali się do księgi pamiątkowej:

Biskup Kujawsko-Kaliski J. E. Ks. Biskup Dr. K. Radoński, Starosta Powiatowy — K. Kubska, Zarząd Miejski — w osobie wiceprezydenta Bombalskiego, Gwardian Klasztoru OO.

I. Sławińska-Mogilska.

(Wspomnienia sprzed roku).

Wojna już ukończona!

Odłożyłem karabin... Padł rozkaz: nie strzelać!
Wojna już zakończona; szary dym się ściele,
bo dziś jeszcze nad ranem pociski pękały,
krusząc pancerze bunkrów straszliwą nawałą...
Kule świszcząc raz po raz chygotały w górze,
to znów ginęły nagle błyskawicą w chmurze...
Cisza dziwną w powietrzu szeptała niewiarą...
Spojrzałem więc ku niebu; mrok zasiał nić szarą...
Zdala dymyły chałup wypalone zgliszcza,
wspomnieniem błysły wówczas nasze Horodyszcze...
Bo i przez nie huragan wojny śmiercią przewiał...
Może lud kiedyś o tym dumki będzie śpiewał?...
Gdzieś tam w głębi okopu wszyscy już zasnęli;
szczęśliwi — Oni marzą od zeszłej niedzieli,
że wrócą znów do swoich; do rodzin, żon, synów...
W swojej ślepej tęsknocie nie widzą tych dymów,
przy tych szerniałych chatkach, rozwalonych ścianach...
A rodzina, a dzieci? To śmiertelna rana!
Czy potrafią zasklepić tę ostatnią bliznę?
I złożyć na ołtarzu Wolności Ojczyzny?...
Bo gdy Ona dziś Wolna, u bram Jej na straży,
by żaden wróg już nigdy tknąć Jej się nie ważył,
z karabinem u nogi stanem my — Żołnierze,
a wtedy już nam Niemiec Polski nie odbierze!

Austria nie rezygnuje z Tyrolu

WIEN (ZAP). Nastroje wśród ludności Tyrolu południowego są wzburzone. Prawdopodobnie przyczyniła się tu silna bardzo propaganda, która posługiwała się m. in. ulotkami, potępiającymi „krzywdę“ oderwania Tyrolu od Austrii. Francuskie władze okupacyjne były zmuszone zaprowadzić w

Insbrucku godzinę policyjną, a bezpieczeństwo na ulicach wzmocnić czołgami i samochodami pancernymi. W pld. Tyrolu na znak protestu przeciwko orzeczeniom paryskim przeprowadzono 6-godzinny strajk generalny. Starcia z policją włoską są na porządku dziennym.

Reformatów — Ojciec L. Szelągowski, Miejska Rada Narodowa — Prezes J. Bojańczyk, Rada Związków Zawodowych — Z. Bartosiewicz, Wojsko Polskie RKU. — mjr. Zygmunt Kuj. Stowarzyszenie Techników — inż. Osterloff i M. Nawrocki, Związek Cechów Rzemieślniczych — P. Zieliński, Cech Ślusarzy — J. Jakubowski, Cech Kowali — J. Kozłowski, Stowarzyszenie Kupców Polskich — J. Sadowski, Komendant Rejonowy PW. — kpt. Niklewicz, Komendant Miejski PW. — por. S. Pawłowicz, Dyr. Departamentu Szkół Zawodowych Ministerstwa Oświaty — S. Kwiatkowski. Wizytator Szkół Technicznych Okręgu Szkolnego Pomorskiego — inż. F. Kaczanowski, Naczelnik Wydziału Szkół Technicznych Ministerstwa Oświaty — inż. S. Dąbrowski, Kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego — dr. C. Skopowski, Delegat Wizytator — Wojciechowski, Państw. Liceum i Gimn. Ziemi Kujawskiej — Dyr. S. Sobczak, Państw. Liceum Spółdzielcze Gimnazjum Kupieckie — Dyr. J. Głowczyński, Państwowe Liceum i Gimn. im. M. Konopnickiej — Dyr. Z. Ślósarska, Państw. Liceum i Gimnazjum dla Dorosłych — Dyr. K. Mętlewicz, Państw. Liceum i Gimnazjum Mechaniczne i Gimn. Elektryczne — Dyr. inż. W. Statkiewicz, Liceum i Gimnazjum im. ks. Długosza — Dyr. Ks. Kan. Dr. Mirski, Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek — Dyr. Matka Szarska, Narodowy Bank Polski — Dyr. W. Obtulowicz, Bank Gospodarstwa Krajowego — Dyr. S. Suski, Bank Handlowy Oddział Włocławek — Dyr. P. Majczyński, Bank Spółdzielczy — Dyr. J. Ziętarski, Bank „Społem“ — Dyr. R. Kordylla, Komunalna Kasa Oszczędności m. Włocławka — Dyr. S. Grochowski, Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Włocławskiego — Dyr. W. Nowakowski, „Społem“ Zakłady Wytwórcze — Dyr. W. Tylman, „Społem“ Hurtownia — Dyr. B. Hermanowicz, Włocławska Fabryka Celulozy i Papieru — K. Tatar-Zagórski, Polskie Zjedno-

czony Fabryki Fajansu — Z. Głowczyński i S. Lewandowski, Fabryka Maszyn Rolniczych „H. Muhsam“ — Z. Więczorkiewicz i Z. Kalinowski, Fabryka Maszyn Rolniczych „Wisła“ — K. Bieniecki i S. Doroczyński, Włocławska Fabryka Kawy „Bohm i Gleba“ — Dyr. St. Falkowski, Fabryka Lakierów i Farb „Nobiles“ — inż. Wawrowski, Fabryka Manometrów i Termometrów „I. Ciechurski“ — inż. Staręga i Chojnacki, Fabryka Gwoździ „Clavus“ — Kwiatkowski, Włocławska Fabryka Lin i Drutu — Cz. Lebidziński, Włocławska Fabryka Cukierków — W. Walkowski, Włocławskie Młotownie Parowe — B. Wesołowski, Zarząd Koła Rodziców Państwowego Liceum i Gimnazjum Mechanicznego i Gimn. Elektrycznego: F. Kołucki, K. Łukowski, W. Lassota, S. Malendowicz i Z. Modrzejewski oraz „Gazeta Kujawska“ — red. Turczynowicz i Drzymalski

Część artystyczna akademii.

Program akademii był następujący: chór Państw. Liceum i GM. i GE. odśpiewał pieśni: „Hasło Młodzieży“ — komp. P. Bojakowskiego, „Z pieśnią“ — M. Kotarbińskiego, „Czas do pracy“ — melodia narodowa — komp. Chojeckiego, deklamacje „Hymn do Wolności“ — Or-Ota — recytował ucz. Wytrzymalski, śpiew solo „Leć piosenka“ — komp. P. Bojakowskiego — wykonał ucz. Kaszubski, chór mieszany odśpiewał: „Ku Ojczyźnie“ — melodia ludowa — harm. P. Bojakowski, orkiestra szkolna wykonała: a) Wiązanek Kujawiaków, b) Walca Angielskiego i Marsza.

Popisy sportowe na boisku.

Po akademii dostojni goście udali się na trybuny ustawione przy boisku sportowym. Ogólne zainteresowanie: co przyniosą popisy uczniów.

I tu znów niespodzianka: na boisku w białym stroju sportowym wchodzi profesor Matowski — nauczyciel ćwiczeń cielesnych, a za nim maszerują w dobrej formie 4 oddziały w każdym po 41 uczniów.

(Dokończenie nastąpi).

